

Hovedsag ved enhver Bedrift og særlig ogsaa mere og mere vil blive det ved det mindre Landbrug, for at man kan være klar over, hvad hver enkelt Side af det indbringer. Nu vil man maasse møde med den Indvending, at det kan enhver praktisere for egen Regning uden nogen Understøttelse, men det er ikke saa let, navnlig naar man betænkter, at det er Husmandsbørn, som man her skal have frem. Naar de have tjent fra 7—8 Mars Alderen op til 14 Mars Alderen som Tjenestebrenge, i hvilken Tid de have haft Understøttelse hjemme fra, og saa i 14 Mars Alderen komme hjemme fra og ikke mere saa nogen Hjælp fra Hjemmet, ville de ikke ved 18 Mars Alderen have noget til overs. Om de kunne have nogenlunde ordentlige Klæder paa Kroppen, vil det være godt, men de kunne ikke have samlet sig saa mange Penge, at de kunne afholde de fornødne Udgifter til at tage hen i en saadan Plads. Sagen er nemlig den, at de i Reglen ingen Løn kunne faa eller kun en meget lille, og jeg tænker mig derfor, at Tilskuddet skulde være væsentlig det samme, som gives til Højskoleelever, og som det, der her foreslaas. Det skulde dels benyttes til at erstatte en Del af Betalingen for Kost og Undervisning, dels maasse ogsaa bidrage til, at de kunne holde Klæderne paa Kroppen i denne Tid. Det er nærmest disse Tanker, jeg har bedt om Ordet for at udtale, og jeg henstiller det til det kommende Udvalg at tage dem under Overvejelse. Jeg tror i Virkeligheden, at man maa se at finde en Løsning, som gaar i Retning af det, jeg her har anthydet. Kunde vi finde en saadan, vilde vi derved gøre noget af det bedste, vi kunde gøre for vort Folk.

Dinesen: Med det ærede Medlem for Frederiksborg Amts 1ste Valgtreds (C. Thomsen) er jeg enig i, at det vilde være uheldigt at lobe en Lov om Afgørelsen af dette Spørgsmaal sammen med Spørgsmaalet om Gennemførelsen af Lov om Landbohøjskolens Forhold. Derimod deler jeg ikke de ærede Forslagsstilleres Formening, naar de her have indbragt et særligt Lovforslag om Ordningen af Landbrugsskolernes Forhold, thi jeg ser ikke rettere, end at det vil være uheldigt at gennemføre en Ordning for Landbrugsskolerne omkring i Landet, naar man ikke samtidig i samme Lov under ensartede Former ordner hele Højskolevæsenet paa en Gang. Det staar for mig som noget urimeligt, at man skulde vedtage en Lov, der for Eksempel ordner Forholdet for Tune Højskoles Vedkommende, hvor en almindelig Højskole er forenet med en Landbrugsskole, og en anden Lov, hvori

man ordner Forholdet ved Ballekilde Højskole, der er en almindelig Højskole ganske paa samme Maade som Højskolen ved Tune, men har en udvidet Afdeling, der kaldes en Haandværkskole. Ordningen af Landbrugsskolernes almindelige Forhold henhører jo under Indenrigsministeriet, og komme vi til Ordningen af de andre Højskoler som for Eks. Ballekilde, som har en Haandværksafdeling, vedrører jo denne tekniske Undervisning Haandværksundervisningen, efter den Ordning, vi have, ligesom Landbrugsskolerne ogsaa Indenrigsministeren, og at det skulde ordnes i 2 forskellige Love, anser jeg for urigtigt. Jeg tror, at det vilde være rigtigt, at vi tage hele Højskolevæsenet under et, at vi ordne hele dette Forhold og ved Lov skabe almindelige Regler for Understøttelse fra Statens Side til Højskoleundervisningen og tillige skabe almindelige Regler for Understøttelsen til den Undervisning, der gives ud over den almindelige Højskoleundervisning, enten nu dette er i Form af Landbrugundervisning, Haandværksundervisning eller, som det er Tilfældet ved Aftøv Højskole, hvor der gives dem, der søge denne Skole, en mere vidtgaaende almindelig Undervisning. (Afbrydelse.) Et Medlem bemærker, at det er en Realskole. I almindelig Forstand kan det ikke kaldes en Realskole. Hele Skoleplanen er i Overensstemmelse med Planen for de almindelige Højskoler og afviger fra Planen for de almindelige Realskoler. Jeg udtaler altsaa dette for at gøre gældende, at naar man nu formentlig vil henvise dette Lovforslag til et Udvalg, vil det være ønskeligt, at man behandler det sammen med det Lovforslag om Højskoleforholdene i Almindelighed, der hviler i et Udvalg, og at vi saa disse Lovforslag bragte i indbyrdes Sammenhæng paa en saadan Maade, at man kan ordne hele Forholdet paa en Gang.

Ordføreren for Forslagsstillerne (Tutein): I Anledning af de Udtalelser, der fremkom fra det ærede Medlem fra Helsingør (C. Thomsen) og det ærede Medlem, der sidst havde Ordet, skal jeg gøre nogle ganske faa Bemærkninger. Angaaende Sammentoblingen af de to Lovforslag, som det ærede Medlem fra Helsingør ansaa for uheldig, vil jeg gøre det ærede Medlem opmærksom paa, at Sammentoblingen jo næsten er os paatvungen som en Nødvendighed, idet det jo er en Selvfølge, at vi ikke godt her kunne vedtage en lovbestemt Understøttelse til den ene Art Skoler, Folkehøjskoler eller Landbrugsskoler, uden at sikre os, at den anden Art af Skoler faar en tilsvarende